

OPGAVER TIL LÆSERAKETTENS HISTORIER

MELLEMTRIN

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

OXFAM
Danmark

Indhold

Introduktion	3
Resumeer af LæseRaketten i Guatemalas historier til melletrinnet	3
Digital opgavebog i Book Creator og Bookiie	4
Opgaver til historien om Yonatan: Jeg kommer fra bjergene	5
Interview med Yonatan.....	5
To hjem – digt videre på historien.....	5
Tegn dit eget ”familietræ”	6
Yonatans skole og jeres skole – sammenlign.....	6
Lær at tælle til ti på spansk.....	7
Fyld en rygsæk – hvad skal der til	7
Pligter og børnearbejde – samtaleoplæg.....	7
Lav en bog om dit yndlingsdyr fra Guatemala	8
Lær en sang på achi fra Yonatans klasse	8
Digitale opgaver om Yonatan i Book Creator eller Bookiie	8
Escape-room med Yonatan.....	9
Tegneserier i Pixton i Skoletube.....	9
Opgaver til historien om Andreina: I søens spejl	10
Andreinas dag i billeder	10
Når piger går i skole og har drømme - hold en tale	10
Andreinas nahual – og elevernes egen	11
Tag med Andreina i træbørnehaven.....	12
I marken under solen - beregn familiens indkomst på tomater	12
Tegn med Andreina	13
Skriv et postkort til Andreina på engelsk eller spansk.....	13
Lav mad med Andreina og andre retter fra Guatemala	13
Digitale opgaver til Andreina i Book Creator eller Bookiie	14
Escape-room med Andreina	14
Tegneserier i Pixton i Skoletube.....	14
Opgaver til ”Brendy og Maya”	15
Læs og genfortæl historien	15
Tæt på teksten.....	15

Brendy og Maya i den varme stol	15
Lav en collage	15
Brendys og Mayas breve	16
Temaet adoption.....	16
Yonatan og historien om Brendy og Maya.....	16
Digitale opgaver til Brendy og Maya i Book Creator eller Bookiiie.....	17
Opgaver til historien om Rudy: En dag kommer mine brødre tilbage.....	18
Skriv i Rudys dagbog.....	18
Rudys mor fortæller k'iche'-folkets gamle fortællinger	18
Lav sprogportrætter	19
Lær at brodere som k'iche'-folket	20
Lav mad med Rudys mor	21
Mal med Rudys klasse – lav jeres eget murmalerier	21
Migration - Fyld din kuffert	21
Tag et kig i krystalkuglen – skriv et essay	22
Digitale opgaver til Rudy i Book Creator eller Bookiiie	22
Tegneserier i Pixton i Skoletube.....	23
Verdensmål 4 – i skole i Guatemala og Danmark.....	24
Alle børn har ret til at komme i skole	24

Introduktion

Opgaverne i denne samling er tilpasset melletrinnet og relaterer sig direkte til de fire melletrinns-historier i *LæseRaketten i Guatemala*. Du kan arbejde med de samlede opgaver eller udvælge netop dem, der passer til din klasse og den tid, I vil arbejde med teksterne og temaerne.

I lærervejledningen kan du læse, hvilke kompetencemål fra Fælles Mål der bliver understøttet af opgaverne til *LæseRaketten*'s historier på de forskellige trin.

Resuméer af *LæseRaketten* i Guatemalas historier til melletrinnet

Jeg kommer fra bjergene: Yonatan er 10 år og går i 5. klasse. Han bor i Rabinal sammen med sin mor. For få måneder siden flyttede de dertil fra en lille by i bjergene, hvor de boede sammen med Yonatan's bedsteforældre. De flyttede for at hans mor kunne finde arbejde. De lejer et værelse hos en kvinde i byen. Yonatan passer og fodrer hendes dyr hver dag. Han går på en drengeskole, hvor de både taler spansk og achi. Hver weekend er de hos hans bedsteforældre i bjergene. Yonatan hjælper sin bedstefar med at passe dyrene. Et par måneder hvert år arbejder han og hans mor i en kaffeplantage.

I søens spejl: Andreina er 12 år og går i 6. klasse. Hun tilhører tzutuhil-folket, der alle har en ånd, som følger dem gennem livet. Andreina holder oplæg om sin nahual i klassen. De er kun to piger tilbage i hendes klasse. Mange er stoppet for at arbejde. Andreina bor ved Atitlán-søen med sin familie. Andreina kan godt lide vandet, bølgerne og vulkanerne. Hendes far dyrker grøntsager på vulkanens skråning og hendes mor sælger grøntsagerne på markedet. Andreinas klasse har en træbørnehave, hvor de sår frø og passer små nye træer, som skal plantes ud i naturen for at modvirke den ulovlige skovhugst i landet.

Brendy og Maya er årets skønlitterære historie til melletrinnet og skrevet og tegnet af Hanne Kvist. Historien handler om Maya, der er adopteret fra Guatemala til Danmark da hun var helt lille. Nu besøger hun Guatemala for første gang sammen med sine danske forældre. Hun møder sin biologiske mor og opdager at hun har en tvillingsøster, Brendy. Maya er med Brendy i skole, lærer en masse om hendes liv, og hun opdager, at de har en del til fælles, samtidig med at Brendy lever et helt anderledes liv.

En dag kommer mine brødre tilbage: Rudy er 12 år og bor i Guatemalas højland med sine forældre og søskende. Hans familie er en del af k'iche'-folkets. Hans mor er jordemoder og healer, og hans far er slagter. Rudy hjælper ham med at sælge kød på markedet i weekenden. I hverdagene går Rudy i skole, hvor de lærer både spansk og k'iche'. Om eftermiddagen samler han brænde sammen med sin ven Maynor i bjergene over byen. Tre af Rudys storebrødre er rejst til USA for at tjene penge til at bygge et nyt hus for hjemme i landsbyen. De tog en farlig rejse gennem ørkenen og har været der i tre år. Rudy savner dem, og han kunne godt tænke sig at besøge dem en dag.

Digital opgavebog i Book Creator og Bookiie

Til Skoletubes værktøjer Book Creator og Bookiie er der udviklet digitale bogskabeloner. I bogskabelonerne kan eleverne arbejde kreativt og multimodalt med LæseRakettens portræthistorier og noveller.

- **Elevbogen** til melletrinnet rummer opgaver til de fire historier fra LæseRaketten. Skabelonen indeholder ligeledes LæseRakettens tekster, videoer og quizzer. Skabelonerne kan kopieres, redigeres og tilpasses, så mængden af opgaver passer til jeres ønsker og behov. Under hvert afsnit i denne opgavesamling om digitale opgaver findes en kort beskrivelse af opgaverne i bogskabelonen om hver af LæseRakettens tekster.

Sådan gør du: Afhængig af om din skole bruger Book Creator eller Bookiie, åbner du det rette bibliotek. Følg vejledningen her: <https://heleverdeniskole.dk/skoletube-2025/>

Opgaver til historien om Yonatan: Jeg kommer fra bjergene

Lad eleverne læse om Yonatan i LæseRaketten på s. 38, læs højt for dem eller lad dem lytte til historien online: <https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-guatemala-2025/>
Se filmen og billedserien om Yonatan: <https://heleverdeniskole.dk/yonatan>
I kan tage en quiz om Yonatan: <https://heleverdeniskole.dk/test-din-viden-om-yonatan/>

Interview med Yonatan

Eleverne skal forestille sig, at de skal til Rabinal i Guatemala og besøge Yonatan. Lad eleverne arbejde sammen to og to om opgaven. De skal beslutte, hvad de gerne vil vide mere om i Yonatans liv. Lad eleverne læse om opbygning af en artikel i bilag 1 og om det gode interview her: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/et-godt-interview/>

- Eleverne forbereder 10 gode spørgsmål, som de vil stille Yonatan.
- Eleverne skiftes til at interviewe hinanden ud fra de 10 spørgsmål – den der svarer, skal lever sig ind i hans historie og prøve at komme med så gode svar som muligt.
- Bagefter skriver de interviewet som en artikel, der kan trykkes fx i skolebladet eller en lokal avis.

I kan arbejde med klassens artikler i denne avisskabelon i Book Creator i Skoletube: <https://www.skoletube.dk/media/9617453/t1ktnppfj7m17i9quc3895hoqe2q6umwd8ztjfq8>

To hjem – digt videre på historien

Yonatan føler sig hjemme to steder – i Rabinal og i bjergene. Snak med klassen, om der er nogle af eleverne, der også har to hjem. Eller måske to forskellige steder, der føles som hjem. Inddel eleverne i grupper, og lad dem svare på spørgsmålene:

- Hvad laver Yonatan i bjergene? Hvad laver han i byen?
- Hvorfor kan Yonatan godt lide bjergene? Hvorfor kan han lide byen?

Når Yonatan sidder i hængekøjen med sin bedstefar, lytter han til de mange historier, som hans bedsteforældre kan om achi-folket.

Lad eleverne vælge, om de vil skrive en sang, et digt eller en historie.

De skal nu to og to digte videre på en af disse:

- 1) Yonatan og hans bedstefar sidder i hængekøjen. Bedstefar siger: "Kender du egentlig historien om...?"
- 2) I skolen lærer de en sang på achi, der handler om det gamle maya-achi-folk. Sangen starter med: "Kun stjerner og luften..."
- 3) Yonatans mor fortæller et gammelt digt. Det handler om bjergenes styrke. Det starter med: "I bjergene er vi alle en del af..."

Tegn dit eget ”familietræ”

I historien “Jeg kommer fra bjergene”, fortæller Yonatan om sin familie: om sine bedsteforældre i bjergene og ham og hans mor, der bor i byen. Dine elever skal nu tegne og udfylde deres eget familietræ, som illustrerer deres familier og relationer. Print bilag 2A og bilag 2B med opgave og skabelon til familietræet, eller lad eleverne tegne deres eget træ med kasser og streger generation for generation. Opgaven kan bruges som et redskab til at igangsætte en samtale om forskellige familier og sammenhænge eller blot som en kreativ opgave.

Ideer til spørgsmål og samtale om familiekonstellationer;

- Hvilke ligheder og forskelle er der på din egen og Yonatans familie?
- Hvor mange generationer kender du i dit familietræ?
- Taler I flere sprog i jeres familie? Og hvilke?

I klassen kan der laves fysiske præsentationer af elevernes familietræer, som kan hænges op i klassen eller på gangen, så andre klasser også kan se dem.

Yonatans skole og jeres skole – sammenlign

Yonatan går i 5. klasse og drømmer om at blive politibetjent. Det er gratis at gå i grundskolen i Guatemala, men hvis han skal læse videre, skal mor betale for hans uddannelse. Her kan I besøge forskellige skoler i Guatemala, læse om skoledagen, fagene, undervisningen og udfordringer med at få børn i skole:

<https://heleverdeniskole.dk/skole-og-fritid/>

Tal sammen i klassen eller lad eleverne snakke to og to om følgende spørgsmål:

1. Hvad synes Yonatan om at gå i skole?
2. Hvorfor er det ikke sikkert, at Yonatan kan fortsætte efter 6. klasse?
3. Hvorfor synes I, det vigtigt at gå i skole?
4. Hvorfor kommer nogle børn ikke i skole? Og hvad laver de i stedet?
5. Hvordan ville jeres egen hverdag se ud, hvis I ikke gik i skole?
6. Hvad betyder det, at uddannelse er en rettighed? Og hvad tænker I om, at 128 millioner børn i verden ikke kommer i skole?

Verdensmål 4 handler om, at alle børn i verden skal gå i en god skole inden 2030. Det kan I læse om her: <https://heleverdeniskole.dk/maal-4-kvalitetsuddannelse/>

Tal sammen i klassen om, hvad uddannelse af god kvalitet betyder. I kan lave en brainstorm i klassen over, hvad en god skole er. Hvad har børn brug for at have med i rygsækken for at kunne lære noget i skolen? Eleverne kan også diskutere, hvad der er godt ved deres egen skole, og hvad der kunne blive bedre.

Lær at tælle til ti på spansk

På Yonatan's skole får de både undervisning på spansk og achi. Lad eleverne lære at tælle til ti på spansk: <https://heleverdeniskole.dk/tael-til-ti-paa-spansk-kiche-og-qeqchi/>

Fyld en rygsæk – hvad skal der til

Mange børn i verden mangler nødvendige ting for at få en god skolegang – både bøger, hæfter og blyanter, men også mad, vand, hjælp til lektier, en god lærer, gode venner, tryghed og meget mere. Alt det, vi har brug for, og det vi har med os i rygsækken.

Inddel eleverne i grupper. Hver gruppe skal "fylde en rygsæk" med de 10 vigtigste ting for at have en god skolegang. På denne side kan du printe en skabelon af en rygsæk, som de kan skrive eller tegne på: <https://heleverdeniskole.dk/vaer-med-i-aktionsugen-2025/>

Send jeres rygsække eller fotos af dem til Oxfam. Så er I være med til at minde politikerne om deres løfter med verdensmål 4 – vi tager det hele med til politikerne på Aktionsdagen.

Pligter og børnearbejde – samtaleoplæg

Yonatan har forskellige pligter derhjemme og så er han med til at arbejde i en kaffeplantage i nogle måneder hvert år sammen med sin familie. Han og hans mor arbejder der for at få råd til mad og skolemateriale. Det kan I læse om i LæseRaketten. Lad også eleverne læse mere om pligter og arbejde i Guatemala her:

<https://heleverdeniskole.dk/pligter-og-arbejde-i-guatemala/>

Hvis børn har så mange pligter eller arbejde, at det går ud over deres skolegang, er der tale om børnearbejde. I portrættet om Yonatan hører vi om, at arbejdet gik ud over nogle af hans eksamener i år, fordi skoleåret er flyttet, men høsten er stadig på samme årstid.

- Lad eleverne lave en liste over Yonatan's egne pligter derhjemme og hans arbejde i plantagen.
- Hvor meget må børn arbejde?
- Bed dem diskutere, om han laver børnearbejde eller ej.

Lad eleverne hver især lave en liste over deres egne pligter. Tal om pligterne i klassen:

- Hvor lang tid bruger eleverne på deres pligter hver dag?
- Får de lommepenge?
- Synes de, det er i orden med pligter derhjemme?
- Sammenlign elevernes pligter med Yonatan's - find forskelle og ligheder.

Hvis I vil vide mere, har vi et helt tema om børnearbejde, hvor I blandt andet kan læse om børnearbejdere i andre lande i verden: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/boernearbejde/>

Lav en bog om dit yndlingsdyr fra Guatemala

Yonatan passer både grise, høns, køer og kanariefugle. Eleverne skal lave deres egen bog om dyr i Guatemala. De kan enten lave den på papir (print bilag 3A og 3B) eller ved brug af fx BookCreator eller SkoleTube (<https://bookcreator.com>). Bogen skal indeholde tegninger og fakta om deres dyr. Eleverne kan vælge et af Yonatan's dyr, eller de kan gå på opdagelse i elevuniverset på hjemmesiden og lære om forskellige dyr, der lever i Guatemala: <https://heleverdeniskole.dk/dyr-i-guatemala/>

Forslag til fokuspunkter til dine elever:

- Vælg et dyr, og giv dit dyr et navn.
- Tegn dig selv sammen med dyret eller print fra hjemmesiden og farvelæg.
- Skriv, hvor dyret lever, og hvad det spiser.
- Har dit dyr nogle fjender/venner?
- Hvorfor har du valgt dette dyr?
- Find noget fakta om dit dyr, du synes er sjovt, skørt eller vildt.

Lær en sang på achi fra Yonatan's klasse

Yonatan går i 5. klasse på en drengeskole i Rabinal. Skolen er to-sproget. Eleverne bliver både undervist på spansk og achi, achi-folkets sprog. Mange i området er en del af achi-folket. I Yonatan's klasse er 15 ud af 19 elever achi. I Rabinal er cirka halvdelen af indbyggerne achi. Den anden halvdel er latinoer, der kun taler spansk.

Yonatan's klasse er i gang med at lære om dyr på achi. Deres lærer Pedro lærer dem en sang på achi om en høre, en gris og kat. Den kan I lære her:

<https://heleverdeniskole.dk/syng-med-yonatan-klasse/>

Digitale opgaver om Yonatan i Book Creator eller Bookii

I den digitale bogskabelon i Book Creator og Bookii findes disse opgaver:

Side 8-9: Her skal I møde Yonatan: Eleverne læser en kort tekst om Yonatan.

Side 10-11: Video med Yonatan: Eleverne ser et videoportræt af Yonatan.

Side 12-15: Natur og kultur: I denne opgave skal eleverne fortælle, hvad naturen betyder for Yonatan og achi-folket. Der arbejdes med tegning og tekst.

Side 16-19: Flytningen: Eleverne skal reflektere over, hvordan det kan opleves at skulle flytte til et nyt sted, og hvordan mennesker må tilpasse sig udfordringer. Der arbejdes med billeder, lyd og tekst.

Side 20-23: Arbejde og skolegang: Om Yonatan's pligter hjemme og i kaffeplantagen. Eleverne skal reflektere over, hvordan det er at skulle passe et arbejde, sine pligter og skolegang. Opgaven kan løses individuelt, i grupper eller mundtligt i klassen.

Side 24-27: Identitet og fællesskab: Yonatan har en dyb forbindelse til sin familie, sin kultur og naturen. Eleverne skal reflektere over, hvad fællesskab betyder for Yonatan og for dem selv.

Side 28-31: Drømme og fremtiden: Yonatan drømmer om at kunne gøre en forskel for sin familie og for fællesskabet. Eleverne skal forestille sig Yonatan's liv om 10 år og fortælle hans historie. De skal derefter reflektere over deres egne drømme, og hvordan de opnår dem. Der arbejdes med tegning eller tekst.

Side 32-33: Test din viden om Yonatan: Eleverne kan gennemføre en lille quiz om Yonatan. Spørgsmålene tager udgangspunkt i portrættet. Der klikkes på linket, hvorefter quizzen kan laves online.

Find vejledning og digitale opgaver her: <https://heleverdeniskole.dk/skoletube-2025/>

Escape-room med Yonatan

Lad dine elever prøve vores escape-room, hvor de skal løse opgaver sammen med Yonatan. Eleverne skal gå på opdagelse i 360-graders-fotos og finde svar på forskellige opgaver for at gennemføre de tre niveauer. Vejledning til læreren og oversigt over opgaverne findes her: <https://heleverdeniskole.dk/loes-escape-rooms/>

Det er en god idé at eleverne har papir og blyant klar til at notere opgaveløsningerne på undervejs.

Tegneserier i Pixton i Skoletube

I tegneserieværktøjet Pixton kan eleverne arbejde med LæseRakettens tekster. Vi har lavet skabeloner klar til hver portræthistorie, så I let kan komme i gang. I hver skabelon findes barnet lavet som en karakter, så I hurtigt kan komme i gang med arbejdet. Lad eleverne være kreative og digte små historier og fortællinger om børnenes liv med udgangspunkt i de beskrivelser, I finder i LæseRaketten.

Skabelonerne kan tilgås her: <https://heleverdeniskole.dk/lav-tegneserier-om-guatemala/>

Opgaver til historien om Andreina: I søens spejl

Lad eleverne læse om Andreina i LæseRaketten på s. 46, læs højt for dem eller lad dem lytte til historien online: <https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-guatemala-2025/>

Læs mere, se filmen og billedserien om Andreina: <https://heleverdeniskole.dk/andreina>

Test elevernes viden om Andreina: <https://heleverdeniskole.dk/test-din-viden-om-andreina/>

Andreinas dag i billeder

Andreina står tidligt op. I hverdagene udfører hun sine pligter derhjemme om formiddagen, inden hun skal i skole efter frokost. Sådan er det mandag til fredag hver uge. Lad eleverne gå på opdagelse i historien om Andreina i LæseRaketten og i artiklen, filmen og billedserien om Andreina på hjemmesiden.

Ud fra informationerne om hende skal eleverne lave en oversigt over hendes hverdag. Hvor meget ved de om, hvad hun laver? Du kan også lade eleverne vise Andreinas dag i billeder – fx i en scrapbog online eller fysisk. Find billeder til fri brug her:

<https://heleverdeniskole.dk/foto-og-film-til-fri-brug-2025/>

Når piger går i skole og har drømme - hold en tale

Andreinas far har ikke gået i skole, og hendes mor har gået i skole indtil 6. klasse. Andreinas mor siger ofte, at lektierne er Andreinas arbejde. Hun skal ikke arbejde som andre børn i deres by. Hendes mor vil gerne have, at Andreina og hendes brødre får en uddannelse. Hun ønsker et mindre hårdt liv for dem end arbejdet i marken under solen.

I dag skal Andreina skrive en tale i skolen. Den skal handle om at være pige og have drømme for fremtiden. Læs om, hvor vigtigt det er, at både piger og drenge kommer i skole på denne side: <https://heleverdeniskole.dk/uddannelse-er-noeglen/>

Snak i klassen om:

- Hvad betyder det, når Andreinas mor siger at: "Lektierne er Andreinas arbejde."
- Hvorfor er skolen vigtig for Andreina?
- Hvordan er der forskelle på drenge og pigers skolegang i Guatemala?
- Er der forskel på drenge og pigers muligheder i Danmark?

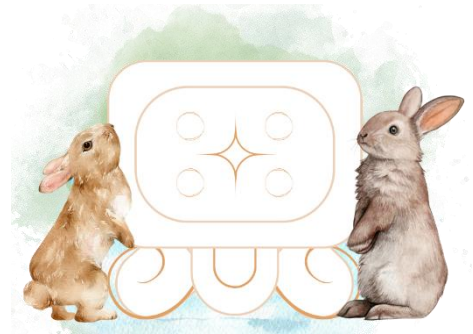
Lad eleverne forberede en lille tale om Andreina. Den skal handle om hendes drømme for fremtiden, og hvad det betyder, at hun er pige. De skal skrive cirka 10 stikord og udvælge 4 billeder at tale ud fra. Eleverne skal øve sig på talen, som de holder for hele klassen eller for en gruppe. De kan finde billeder til fri brug her: <https://heleverdeniskole.dk/foto-og-film-til-fri-brug-2025/>

Andreinas nahual – og elevernes egen

Andreina er en del af tzutuhil-folket. De har alle en nahual, som er en ånd, der følger hende gennem livet. I denne opgave skal eleverne arbejde med spiritualitet og historiefortælling. Og så skal de finde eller skabe deres egen nahual og lave en tegneserie om den.

Lad eleverne læse mere om Andreinas nahual i denne artikel. Her kan de også finde ud af, hvilken nahual de selv har: <https://heleverdeniskole.dk/nahuales/>

Fællessnak i klassen:

- Hvordan ser Andreinas nahual ud?
- Hvordan hjælper den hende?
- Hvad er åndelighed?
- Hvordan ser Andreina på naturen, og hvordan hjælper naturen hende?

Find din egen eller skab en nahual:

Vælg om eleverne skal finde ud af, hvilken nahual de har eller, om de selv skal opdigte en, der passer til hvem, de er.

Print bilag 4 og 5 til hver elev og lad dem skrive om deres nahual. *NB: Skabelon til både beskrivelse og tegneserie ligger i bilagene. Der er forskellige arbejdsark, du kan vælge, afhængig af, hvad der passer bedst til dine elever. Der er mulighed for at vælge arbejdsark på dansk eller engelsk.*

- Eleverne skaber deres nahual ved at udfylde opgavearkene – se eksempel i bilag 4.

Lav en tegneserie

Print bilag 6 ud til hver elev med ark til at lave tegneserier.

- Eleverne skal lave en tegneserie om deres nahual, hvor den skal hjælpe dem med at løse et problem.
- Strukturen er hjem-ude-hjem. Fx kan de første 4 bokse være opstarten af historien, de næste 4 bokse er "problemet" / dét en nahual kan hjælpe med, de sidste 4 bokse er afslutningen på historien.
- Eleverne læser deres historier højt og viser tegneserierne til hinanden.

Opsamling: Sammenlign elevernes nahuales med Andreinas.

Anbefaling: Lav en udstilling i klassen med elevernes tegneserier.

Tag med Andreina i træbørnehaven

Andreina og hendes klasse kører hver uge med skolens pick-up truck ud af byen til træbørnehaven. Det er her hun, de andre elever og deres lærere sår frø og passer små træer, som eleverne senere skal plante ud sammen med deres familier. I Guatemala er der et udbredt problem med ulovlig træfældning. Mange steder laves der træbørnehaver for at modvirke manglen på de træer, som bliver fældet ulovligt og ikke genplantet.

Lad dine elever se filmen om træbørnehaver nederst på denne side:

<https://heleverdeniskole.dk/pjo-mtm-og-traeboernehaven/>

Tal derefter sammen i klassen med udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvorfor bliver mange træer fældet i Guatemala?
- Hvorfor er træerne vigtige for naturen?
- Hvis I skulle lave et lignende projekt med at genskabe eller skabe mere natur tæt på jeres skole, hvad skulle det så være?

Hvis I gerne selv vil plante træer ved jeres skole, kan I finde inspiration til de rette træsorter og gode forslag til forløb hos "Skoven i Skolen" her: <https://skoven-i-skolen.dk/>

I marken under solen - beregn familiens indkomst på tomater

Andreinas far og brødre arbejder i marken, hvor de dyrker tomater, som hendes mor sælger på markedet, eller som de får kørt til Guatemala City, hvor andre sælger dem. Eleverne skal beregne familiens indtægter fra tomater. Derudover skal de regne med forskellige priser samt trække familiens udgifter fra deres månedlige indtægt.

- Lad eleverne læse om Andreina på hjemmesiden:
<https://heleverdeniskole.dk/andreina>
- Snak sammen i klassen om Andreinas familie og deres liv som bønder.
- Print bilag 7 til hver elev eller gruppe, og lad eleverne løse matematikopgaverne (med eller uden lommeregner afhængigt af niveau).
- Afslut med en fælles snak i klassen med udgangspunkt i følgende:

Klassesnak:

- Hvilke fordele og ulemper er der ved at arbejde i marken?
- Hvilke udgifter tror I, at familien har ved at dyrke tomater? (F.eks. leje af tomatmark, vand, frø, redskaber, benzin til båden motor, så de kan sejle derover mv.)
- Hvad tror I, der sker, hvis prisen på tomater pludselig falder? Hvordan ville det påvirke Andreinas familie økonomisk?
- Hvilke faktorer kan påvirke prisen på tomater? (F.eks. vejret, efterspørgsel, transport)

- Hvis Andreinas mor sælger flere tomater eller får en højere pris for dem, vil det betyde, at familien kan købe flere ting. Hvilke ting tror I, de ville bruge penge på?
- Hvad kan de gøre for at forbedre kvaliteten af tomaterne, så de kan få en højere pris for dem?
- Hvilke forskelle tror I, der er mellem, hvordan folk arbejder i landbrug i Guatemala og i Danmark?

Tegn med Andreina

I historien om Andreina hører vi, at hun godt kan lide at sidde og tegne ved søens bred. Hun tegner ting i naturen, fordi naturen er vigtig for hende. Hun tegner fisk, bølgerne på søen og vulkanen. Lad dine elever læse om det her: <https://heleverdeniskole.dk/tegning-og-murmalerier/>. Her finder I også en af Andreinas tegninger og mønstre fra en guatemalansk malebog.

Lad eleverne arbejde i grupper eller alene. Bed dem overveje, hvad i naturen der er vigtigt for dem. Lad dem prøve selv at sætte sig et sted udendørs på skolen og tegne det, de ser.

Skriv et postkort til Andreina på engelsk eller spansk

Hvert år er der mulighed for at skrive et postkort til nogle af de børn og familier, som LæseRaketten besøger. I år kan dine elever sende et postkort til Andreina.

Lad eleverne skrive om sig selv, og hvordan deres liv i Danmark er. De kan også tegne fine tegninger og fortælle Andreina, hvordan det er for dem at læse om hende.

Postkortet må meget gerne være på engelsk eller spansk. Du kan finde spanske glosor og mere information om, hvordan I gør, og hvor brevene skal sendes til her:

<https://heleverdeniskole.dk/send-post-til-guatemala/>

I 2024 kunne I sende post til børnene fra LæseRaketten om Kenya. Maximilla og Brian har begge modtaget jeres post med stor glæde. Det kan I se billeder af og læse mere om på hjemmesiden. I kan også finde fire breve, som Maximilla og hendes venner har skrevet på engelsk til alle de børn, der sendte dem post. Print dem ud og lad dine elever høre nyt direkte fra Maximilla i Kenya her: <https://heleverdeniskole.dk/post-til-maximilla-og-brian/>

Lav mad med Andreina og andre retter fra Guatemala

I LæseRaketten kan du læse, at Andreina har lavet tortillas med sin klasse, og hun laver frokost til familien hver dag. Find opskriften på tortillas med kylling og pico de gallo og flere lækre retter fra Guatemala her: <https://heleverdeniskole.dk/mad-og-opskrifter/>

Måske kan I servere nogle af retterne for jeres forældre eller en anden klasse på skolen.

Digitale opgaver til Andreina i Book Creator eller Bookii

I den digitale bogskabelon til Book Creator og Bookii findes disse opgaver på:

Side 34-35: Her skal I møde Andreina: Eleverne læser en kort tekst om Andreina.

Side 36-37: Video med Andreina: Eleverne ser et videoportræt af Andreina.

Side 38-41: Natur og miljø: Eleverne læser om, hvad naturen og Atitlán-søen betyder for Andreina. Eleverne skal derefter reflektere over Andreinas forbindelse til naturen og forhold til søen og skrive deres svar ned. Der linkes til artikel om Atitlán-søen.

Side 42-45: Kultur og identitet: Andreina har en stærk forbindelse til tzutuhil-folkets sprog, kultur og traditioner. Eleverne skal dele deres erfaringer om lignende situationer fra deres liv.

Side 46-49: Familie og fællesskab: Eleverne læser om Andreinas forhold til sin familie og pligter. De skal reflektere over, hvordan Andreina støtter og bliver støttet af sin familie, og hvordan det ser ud hos dem.

Side 50-51: Uddannelse og drømme: Eleverne læser om Andreinas arkitekt-drømme og ønske om at gå i skole. De skal reflektere over, hvad uddannelse betyder for hendes og deres egen fremtid.

Side 52-53: Test din viden om Andreina: Eleverne kan gennemføre en lille quiz om Andreina. Spørgsmålene tager udgangspunkt i portrættet.

Find vejledning og digitale opgaver her: <https://heleverdeniskole.dk/skoletube-2025/>

Escape-room med Andreina

Lad dine elever prøve vores escape-room, hvor de skal løse opgaver sammen med Andreina. Eleverne skal gå på opdagelse i 360-graders-fotos og finde svar på forskellige opgaver for at gennemføre de tre niveauer. Vejledning til læreren og oversigt over opgaverne findes her: <https://heleverdeniskole.dk/loes-escape-rooms/>

Det er en god idé, at eleverne har papir og blyant klar til at notere opgaveløsningerne på undervejs.

Tegneserier i Pixton i Skoletube

I tegneserieværktøjet Pixton kan eleverne arbejde med LæseRakettens tekster. Vi har lavet skabeloner klar til hver portræthistorie, så I let kan komme i gang. I hver skabelon findes barnet lavet som en karakter, så I hurtigt kan komme i gang med arbejdet. Lad eleverne være kreative og digte små historier og fortællinger om børnenes liv med udgangspunkt i de beskrivelser, I finder i LæseRaketten.

Skabelonerne kan tilgås her: <https://heleverdeniskole.dk/lav-tegneserier-om-guatemala/>

Opgaver til "Brendy og Maya"

Læs og genfortæl historien

Historien kan læses i LæseRaketten på s. 54 enten hver for sig, i makkerpar eller højt i klassen. I kan også lytte til historien her:

<https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-guatemala-2025/>

- Eleverne laver en liste med 10 stikord, som skal bruges til at genfortælle historien.
- Når I har genfortalt historien, laver I en fælles liste på tavlen med historiens temaer.

Tæt på teksten

Bed eleverne dele historien op i mindre afsnit. De skal skrive ned, hvem der har synsvinklen, og hvad der sker i afsnittet. Hvor lang tid strækker historien sig over?

Tanker og følelser i teksten. Opgaven kan laves fælles på tavlen eller i mindre grupper:

- Lav 4 overskrifter. Brendy, Maya, biologiske mor, Mayas danske forældre.
- Giv eksempler på personernes tanker og følelser med konkrete eksempler fra teksten. Fx s. 55 Mayas hjerte bankede – nervøs.
- De to piger er tvillinger, men ser hinanden for første gang. Find eksempler i teksten på, at de alligevel føler sig tæt på hinanden.

Giv eksempler fra teksten på forskelle i de to pigers livsomstændigheder.

Brendy og Maya i den varme stol

Hvad kunne I godt tænke jer at vide mere om?

Find 3 – 5 gode spørgsmål – det behøver ikke være de samme til begge piger. (i makkerpar eller mindre grupper)

Lad flere elever prøve at være i den varme stol. Det er vigtigt at gøre sig umage med svarene, når man sidder i den varme stol.

Lav en collage

Opgaven laves i mindre grupper

Del en planche op i 3 dele: Brendy – Brendy og Maya – Maya

Fyld planchen med tegninger, print, ord, korte tekster. Planchen skal præsentere jeres fortolkning af historien.

Fremlæg plancherne for hinanden i klassen.

Brendys og Mayas breve

I slutningen af historien får vi at vide, at pigerne har aftalt, at Maya vil skrive til Brendy. Skriv breve. Hvis I vil gøre lidt mere ud af det, kan I lave fine kort – måske pop-up-kort og egne kuverter (Se pdf'er).

- Skriv Mayas første brev, efter hun er kommet hjem til Danmark.
- Måske er det Brendy, der alligevel skriver først. Skriv Brendys brev, efter Maya er rejst til Danmark.
- Læs eventuelt nogle af brevene højt i klassen og skriv et svar også.

Temaet adoption

(NB: hvis en elev i klassen er adopteret, kan det påvirke valget af opgaver)

- Fælles i klassen gengives morens fortælling om adskillelsen af de to piger. Er det en realistisk historie? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Måske kender eleverne nogen, der er adopteret og kan dele den historie.
- Temaet om adoptioner bliver med jævne mellemrum behandlet i nyhederne i Danmark. Aktuelt har der været sager om børn, der for mange år siden er blevet adopteret uden forældrenes samtykke.
 - I UltraNyt, som er nyhedsudsendelse for børn på 9-12 år, kan I se et indslag på ca. 5 min. om dette tema: <https://www.youtube.com/watch?v=ZnroCga-9eA>
 - Snak om indslaget i klassen.
 - Forestil jer, at Maya bliver inviteret ind i Ultra Nyt for at fortælle sin historie og sit møde med sin biologiske familie i Guatemala. Forbered jer i grupper. Skriv teksten og nogle spørgsmål og svar ned. Optag indslaget på en mobiltelefon. Vis det for hinanden i klassen.

Yonatan og historien om Brendy og Maya

Hvis eleverne ikke allerede har læst portrættet af Yonatan i LæseRaketten, så lad eleverne læse det nu eller læs det højt i klassen.

Børns livsvilkår rundt omkring i verden kan være meget forskellige.

- Drøft i klassen forskellen på de livsvilkår Brendy og Maya vokser op under. I kan inddrage begreber som rig, fattig, sikkerhed, familie, venner, at høre til...
- Brendy og Maya er jo en opdigtet historie. Kunne den være foregået i virkeligheden? Yonatan bor i Guatemala i dag. Snak i klassen om hans livsvilkår. Fx s. 41 om arbejdet i kaffeplantagen og s. 42, hvor han fortæller om flytningen fra bjergene til byen.

Digitale opgaver til Brendy og Maya i Book Creator eller Bookii

I den digitale bogskabelon til Book Creator og Bookii findes disse opgaver på:

Side 54-55: Brendy og Maya: Eleverne læser historien om Brendy og Maya. Der linkes til LæseRaketten.

Side 56-57: Identitet og familieliv: Eleverne skal på baggrund af novellen reflektere over forholdet mellem kultur, ophav og identitet. Opgaven kan udføres i grupper eller mundtligt i klassen.

Side 58-59: De to søstre: Eleverne skal forestille sig, hvilke spørgsmål Brendy og Maya vil stille hinanden, når de mødes.

Side 60-61: Søskende og venner: Brendy og Maya oplever, at det er anderledes at have venner end søskende. Eleverne skal fortælle, hvordan de beskriver dette i novellen og reflektere over, hvad venskab og familie betyder for dem selv.

Side 62-63: Afskeden: Eleverne skal forestille sig, at de er enten Brendy eller Maya. De skal skrive et brev til deres søster efter deres afsked.

Side 64-65: 10 år senere: Eleverne skal forestille sig, at der er gået 10 år, og Maya og Brendy besøger hinanden igen. Opgaven kan udføres individuelt, i grupper eller mundtligt i klassen.

Find vejledning og digitale opgaver her: <https://heleverdeniskole.dk/skoletube-2025/>

Opgaver til historien om Rudy: En dag kommer mine brødre tilbage

Lad eleverne læse om Rudy i LæseRaketten på s. 66, læs højt for dem eller lad dem lytte til historien i online-versionen:

<https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-guatemala-2025/>

Se filmen og billedserien om Rudy på: <https://heleverdeniskole.dk/rudy>

Her kan eleverne også tage en quiz "Test din viden om Rudy" med spørgsmål om Rudy:

<https://heleverdeniskole.dk/test-din-viden-om-rudy/>

Skriv i Rudys dagbog

Lad eleverne digte en dag i Rudys liv. De skal skrive ud fra, hvordan han føler og tænker om det, han foretager sig, og det de har læst om ham i LæseRaketten. Eleverne kan lade sig inspirere af følgende spørgsmål:

- Hvad tænker Rudy på, når han vågner om morgenen?
- Hvad lærer han i skolen? Hvad kan han lide i skolen?
- Hvad tænker han på, når han samler brænde med Maynor?
- Hvad kan han bedst lide at lave?
- Hvad tænker han på, når laver sine pligter derhjemme?
- Er der noget, der bekymrer ham?
- Hvad drømmer han om natten?

Eleverne kan gennem en periode lave og skrive i deres egne dagbøger, for derefter at sammenligne med en dag i Rudys eller hinandens liv.

Rudys mor fortæller k'iche'-folkets gamle fortællinger

"I meget gamle dage vandrede maya-k'iche'-folket sydpå." Sådan begynder historien, som Rudys mor fortæller.

Tal sammen i klassen om:

- Hvad betyder det når Rudys mor siger: "at nogle af historierne er sande, og nogle er ikke, men de er alle vigtige"?
- På hvilken måde er historierne forbindelsen til deres forfædre?
- Historien handler om Tzamchaj, toppen af fyrretræet. Om dengang en gren lyste for k'iche'-folket på hele deres lange rejse. Hvad kan sådanne fortællinger betyde for ens identitetsfølelse?
- Rudys mor fik dem fortalt, da hun var barn. Kender eleverne nogle historier fra deres egen familie, er minder om?

Lav sprogportrætter

Rudy og hans familie er en del af maya-k'iche'-folket. Hans mor taler kun k'iche', hans far taler både k'iche' og spansk. Så derhjemme taler de begge dele. I skolen lærer han også begge sprog. I denne opgave skal eleverne arbejde med identitet og sprog – både ift. Rudy og dem selv. Begynd med en fælles snak i klassen, som kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvilke sprog taler Rudy?
- Nævn tre ting som Rudy elsker ved at være k'iche'?
- Hvor mange sprog er der i jeres klasse?
- Har eleverne nogle personlige sprog, såsom kærlighedssprog, fodboldsprog, kropssprog osv.?
- Hvilken betydning kan det have, at man taler flere forskellige sprog?

I skal nu arbejde med sprogportrætter (læs evt. 'Introduktion til sprogportrætter' i bilag 8 og se et eksempel på et færdigt portræt i bilag 9). Print bilag 10 med en skabelon til et sprogportræt til hver elev, eller lad eleverne tegne figuren selv.

- Introducer eleverne til sprogportrætter. Hvis I ikke har arbejdet med det før, kan du vise dem det færdige sprogportræt i bilag 9. Lav sammen i klassen et sprogportræt af Rudy.
- Nu skal eleverne lave hver sit sprogportræt (af dem selv – med flag, emoji, andet de identificerer sig med).
- Udvid evt. opgaven og lad eleverne lave deres drømme på sprogportrættet.
- Eleverne skal præsentere portræterne for hinanden - enten i grupper eller to og to – og bed dem tale om, hvilken indflydelse de tror, forskellige sprog har på ens selvforståelse og identitet. Både i Danmark og i Guatemala.
- Ekstra: Lav et fællessprogportræt for hele klassen.

Opsamling: Sammenlign elevernes egne sprogportrætter med Rudys sprogportræt. Hvilke ligheder og forskelle kan de finde?

Lad evt. eleverne gå på opdagelse i temaet om Guatemalas folk på hjemmesiden, hvor de kan lære mere om de forskellige folk, deres kulturer og sprog:

<https://heleverdeniskole.dk/guatemalas-folk/>

Lær at brodere som k'iche'-folket

Rudy er stolt af at være en del af k'iche'-folket. Han kan lide at gå i sine lædersandaler og k'iche'-tøjet. Han går både i sin uld-nederdel, en koxtur, og et stykke stof på hovedet, der hedder en suk. Den beskytter mod solen. På Rudys suk har hans mor broderet en ørn. Den minder ham om, at både fortiden og fremtiden er vigtig.

Rudys mor og bedstemor lærer deres k'iche'-teknikker videre til deres børn, så de særlige broderede mønstre og symboler går videre gennem generationer. Zig-zag-mønstret på Rudys mors bluse symboliserer bjergene, et kryds symboliserer stjerner, og en halvbue symboliserer månen.

Lad dine elever læse mere om mønstre, farver og broderi her:

<https://heleverdeniskole.dk/vaevning-moenstre-og-broderi/>

Tal sammen i klassen med udgangspunkt i følgende:

- Hvorfor broderer k'iche'-folket billeder af naturen på deres tøj?
- Hvis I skulle lave et symbol, der betyder noget for jer, hvad ville det så være?
- Hvordan kan symboler hjælpe os med at føle os som en del af et fællesskab?
- Hvad kan vi lære af, hvordan k'iche'-folket ser på naturen og bruger den i deres liv?
- Hvordan kan broderi være med til at fortælle om k'iche'-folkets kultur og historie?
- Hvorfor er det vigtigt at holde fast i gamle traditioner, selvom verden ændrer sig?
- Kender I andre kulturer, hvor folk bruger symboler på deres tøj eller i kunst? Hvordan ser symbolerne ud?
- Find eksempler på symboler, vi selv bruger i vores hverdag? (F.eks. vejskilte, logoer, landes flag, emoji'er).
- Hvordan kan et symbol fortælle noget om en person eller en kultur?
- Hvilke følelser tror I, Rudy har, når han bærer sit k'iche'-tøj?
- Hvad ville I synes om at gå i tøj, der viser, hvem I er, og hvor I kommer fra?

Lad eleverne brodere

I broderi-vejledningerne i bilagene finder du en materialeliste. Print pdf'erne nederst på siden: <https://heleverdeniskole.dk/vaevning-moenstre-og-broderi/>

- Print de to pdf'er fra artiklen – én med vejledningen til at brodere og én om mønstre og farvepalette til hver elev.
- Lad eleverne vælge ét af de to mønstre derfra eller lad dem lave deres eget mønster.
- Nu skal I lave jeres mønster med korssting. Se vejledning her: <https://heleverdeniskole.dk/sites/default/files/file-attachments/Laer-at-brodere.pdf>

Når mønstret er færdigt, kan I vælge at bruge det til at lave et armbånd. Vejledningen findes nederst i vejledningen.

Lav mad med Rudys mor

Over halvdelen af alle folk i Guatemala bor på landet og dyrker selv, den mad de spiser. Flere samler også planter og urter i de dele af landet, hvor al jorden ikke er dyrket af mennesker. Rudys mor samler urter i bjergene omkring deres landsby. Dem bruger hun til at lave traditionelle maya-k'iche'-retter af til hele familien.

I Danmark er det også blevet populært at samle planter og urter i naturen, som man kan bruge i madlavning. Der er mange danske planter, som kan spises, for eksempel brændenælder, mælkebøtter, skvalderkål og hyldeblomster.

På denne side kan du finde opskrifter på nogle af de retter, som Rudys mor laver. Der er også opskrifter på mad, som andre børn fra LæseRaketten laver eller spiser. I kan se en film om mad i Guatemala, se billeder af markeder og afgrøder, samt lære at samle brændenælder og lave klassens egen sunde te.

<https://heleverdeniskole.dk/mad-og-opskrifter/>

Mal med Rudys klasse – lav jeres eget murmalerier

I Guatemalas gader er mange husmure pyntet med malerier. Det gør byerne farverige. De fleste murmalerier har et budskab eller fortæller en historie. Det kan også være et politisk opråb. Igennem malerierne kan folk vise deres følelser eller holdninger.

I Rudys landsby er der mange flotte murmalerier. Eleverne på hans skole har været med til at lave nogle af dem. Malerierne er meget forskellige og har hver sin betydning.

Lad dine elever få inspiration i billedserien på denne side:

<https://heleverdeniskole.dk/tegning-og-murmalerier/>

I grupper skal de lave deres eget murmaleri. Lad dem overveje og diskutere, hvilket budskab de gerne vil have frem. Er det politisk? Lad dem vælge helt frit, bed dem vælge noget fra LæseRaketten, eller giv dem et overordnet tema, som det skal passe ind under. Det kan fx være menneskerettigheder, diskrimination, børns rettigheder mv.

Print vejledningen her: <https://heleverdeniskole.dk/tegning-og-murmalerier/>

Migration - Fyld din kuffert

I LæseRaketten på side 69-70 kan du læse om Rudys tre brødre, der er rejst til USA. Det samme gør rigtig mange andre fra Guatemala og lande i Mellemerika. Faktisk mener man, at der bor mellem 2 og 3 millioner guatemalanere i USA. Lad dine elever læse om migration i Guatemala her: <https://heleverdeniskole.dk/migration-og-naar-folk-flytter/>

Det er ikke lovligt at rejse ind i USA uden et visum. Derfor kan man ikke bare flyve dertil fra Guatemala. Rudys brødre bliver kørt i bil noget af vejen sammen med mange andre. De

tager en bus gennem noget af Mexico. Og til sidst går de gennem en ørken. Hele turen tager cirka en måned. De kan kun have det med, som de selv kan bære.

Nu skal eleverne forestille sig, at de selv skal rejse som Rudys brødre. De kan derfor kun tage det med, som de selv kan bære. Print bilag 11 og lad hver eleverne hver især tegne det, de ville tage med.

Snak bagefter sammen i klassen:

- Hvad ville du tage med, hvis du selv skulle rejse?
- Hvorfor har du valgt de ting?
- Var det svært at vælge?
- Hvad ville du komme til at savne, hvis du skulle forlade dit hjem?

Mind eleverne om ting som for eksempel venner, skole og hobby.

Du kan udfordre eleverne ved at bede dem skære deres liste ned til fire ting og derefter tre. Her kan I snakke om, hvad de vælger fra. Og hvorfor?

Tag et kig i krystalkuglen – skriv et essay

I historien om Rudy og filmen på hjemmesiden, drømmer han om at fortsætte i skole men også besøge sine brødre i USA. For Rudy er skolen vigtig. Han vil gerne tage til nabobyen for at gå i 7.-9. klasse, hvor det er gratis. Lad eleverne skrive et essay eller en historie om Rudys liv om 5 eller 10 år. Brug gerne vores ark om at skrive essay i bilag 12.

Digitale opgaver til Rudy i Book Creator eller Bookii

I den digitale bogskabelon til Book Creator og Bookii findes disse opgaver på:

Side 66-67: Her skal I møde Rudy: Eleverne læser en kort tekst om Rudy.

Side 68-69: Video med Rudy: Eleverne ser et videoportræt af Rudy.

Side 70-73: Migration og savn: Rudys tre brødre er rejst til USA for at arbejde. Eleverne skal reflektere over, hvad det betyder for Rudys familie nu og i fremtiden. Der linkes til hjemmesiden.

Side 74-77: Kultur og Traditioner: Rudy fortæller, at han er stolt af at være maya-k'iche', og at kulturen og traditionerne er en vigtig del af hans liv. Eleverne skal reflektere over betydningen af traditioner og kulturer, og hvordan man kan bevare dem.

Side 78-81: Leg og fritid: Fritidsaktiviteter betyder meget for Rudy. Eleverne skal reflektere over, hvad aktiviteterne betyder for ham og hans identitet. De skal finde forskelle

og ligheder mellem dem selv og Rudy.

Side 82-83: Test din viden om Rudy: Eleverne kan gennemføre en lille quiz om Rudy. Spørgsmålene tager udgangspunkt i portrættet.

Find vejledning og digitale opgaver her: <https://heleverdeniskole.dk/skoletube-2025/>

Tegneserier i Pixton i Skoletube

I tegneserieværktøjet Pixton kan eleverne arbejde med LæseRakettens tekster. Vi har lavet skabeloner klar til hver portræthistorie, så I let kan komme i gang. I hver skabelon findes barnet lavet som en karakter, så I hurtigt kan komme i gang med arbejdet. Lad eleverne være kreative og digte små historier og fortællinger om børnenes liv med udgangspunkt i de beskrivelser, I finder i LæseRaketten.

Skabelonerne kan tilgås her: <https://heleverdeniskole.dk/lav-tegneserier-om-guatemala/>

Verdensmål 4 – i skole i Guatemala og Danmark

Lad eleverne læse om Yonatan, Andreina og Rudys skoler og om skoler i Guatemala i de første tre artikler i temaet om skole og fritid: <https://heleverdeniskole.dk/skole-og-fritid/>

Og om Verdensmål 4: <https://heleverdeniskole.dk/maal-4-kvalitetsuddannelse/>

- Hver gruppe skal lave et storyboard til en lille film, der skal vise både forskelle og ligheder mellem jeres skole og skoler i Guatemala. Lad eleverne filme små filmklip fra jeres skole, der kan vise deres pointer. I kan finde filmklip fra skoler i Guatemala, som kan bruges her: <https://heleverdeniskole.dk/foto-og-film-til-fri-brug-2025/>
- Når grupperne er færdige, skal filmene klippes sammen og evt. speakes.

Alle børn har ret til at komme i skole

Mange børn i området, hvor Andreina bor, stopper for tidligt med at gå i skole. Der er børn som må blive hjemme og arbejde i markerne sammen med familien, så de kan få mad på bordet. Andre hjælper med at sælge varer på markedet eller andet lignende arbejde.

Lad dine elever læse om pligter og arbejde i Guatemala på hjemmesiden:

<https://heleverdeniskole.dk/pligter-og-arbejde-i-guatemala/>

Alle børn har ret til at komme i skole. Det kan de læse om her:

<https://heleverdeniskole.dk/uddannelse-er-noeglen/>

Det står også i Børnekonventionen. Den blev formuleret af FN i 1989 for at sætte ekstra fokus på beskyttelse af børn verden over. Læs hovedpunkterne i Børnekonventionen her:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/bornekonventionen/>

Tal om rettigheder i klassen. I kan for eksempel tage udgangspunkt i spørgsmålene:

- Hvad er en menneskeret?
- Hvorfor findes der en børnekonvention?
- Er Børnekonventionen på skoleskemaet på jeres skole? Hvordan?
- Hvordan kan man sikre, at menneskerettigheder bliver overholdt?